

AMZV ČR, TO 1938, č. 1 580 – 1 605. Kópia originálu, strojopis.

¹ Pozri dok. č. 27.

² Dňa 7. 10. 1938 česko-slovenská vláda prijala toto rozhodnutie: „Rozhodnutí z dnešního dne, jimž vláda republiky Československé na základě § 60 ústavní listiny udělí amnestii pro politické trestní činy spáchané zdejšími nebo cizími státními občany německé národnosti, rozšiřuje se v celém jeho rozsahu též na politické trestní činy spáchané zdejšími nebo cizími státními občany maďarské národnosti.“ AMZV ČR, PrS, kart. 60, fasc. 13, bez č.

36

5. október, 12.20, Praha. Telegram odoslaný: 12.55.

Informácia predsedu česko-slovenskej vlády J. Syrového vyslanectvám: v Paríži, Londýne, Ríme, Bukurešti, Belehrade a v Berlíne o vpáde maďarských pohraničných jednotiek na česko-slovenské teritórium.

Regulérni vojsko maďarské pohraniční stráže prekročilo železničnú trať Feledince¹, v priestore Velkyňa² zistený jeden prapor. Bola prestrelka, vše nesporné na našom území, dosud 10 zajatcov, z toho 1 dôstojník, ktorý je zranený. 2 letouny preleteli nad obcou Jenůš³, značka nezistená. Ve Velkyni boj ručnými granátami. Prestrelka. Budapešť bola telefonicky vyzvána okamžite zakročiť.⁴ Dovidáme sa ze zdejšieho maďarského vyslanectví, že 1 kapitán na vlastnú päsť prekročil hranice a byl okamžite odvolán a bude stíhaný.⁵

Syrový

AMZV ČR, TO 1938, č. 1 536 – 1 541. Kópia originálu, strojopis.

¹ Jesenské.

² Vlkyňa.

³ Janice.

⁴ Pozri dok. č. 38.

⁵ J. Wettstein v súvislosti s útokom maďarských vojakov na česko-slovenské teritórium 5. 10. 1938 z Prahy hlásil, že V. Čermák ho žiadal, aby Maďarsko nezhoršovalo situáciu. Pri silnej opevnenej obrane vpády maďarských vojakov nemajú zmysel. Česko-slovenská strana nechce striedať, ale odstúpiť územie. Vojenské prepady však môžu vytvoriť situáciu, ktorá znemožní ďalšie rokovanie. MOL, Küm. res. pol. 1939-7a – 978.

37

5. október, 19.09, Praha. Telegram odoslaný: 19.30.

Správa vyslanca I. Krna vyslanectvám v Paríži, Londýne, Ríme, Bukurešti, Belehrade a v Berlíne o ďalších údajoch maďarského vojenského prepadu česko-slovenského územia.

Dotakem k číslu.....¹ maďarské vojsko se poblíž hranice zakopává na našem území.

Z výpovědi zajatců zjištěno, že šlo o připravovanou akci a nikoli o podnik maďarského kapitána na vlastní pěst. U zdejšího maďarského vyslanectví podniknut nový zákrok.²

Krno

AMZV ČR, TO 1938, č. 1 574 – 1 579. Kópia originálu, strojopis.

¹ Číslo sa neuvádza. Ide pravdepodobne o odkaz na dok. č. 36.

² Pozri dok. č. 38.

38

5. október, 18.31, Budapešť. Telegram prijatý: 20.26, vyhotovený: 20.50.

Správa česko-slovenského vyslanca M. Kobra o jeho proteste u zástupcu maďarského ministra zahraničných vecí baróna G. Apora týkajúceho sa prepadnutia česko-slovenského územia maďarským vojskom.

Protestoval jsem důrazně u Apora proti nočnímu přepadení československého území maďarským vojskem. Poukázal jsem na mnichovské usnesení a na náš korektní postup. Označil jsem to po zadržování našich lodí¹ za záměrné opatření k připravovanému útoku. Apor vyslovil politování a vysvětluje věc stejně jako ministr honvédů.² Pochybují o bona fide maďarských vojáků, věc asi zosnovali pro uspokojení radikálů. Náš zájem je, jednat s dnešní vládou. Průtahy znamenají stupňování maďarských požadavků. Apor mi nemohl dát ujištění, že nebudou žádat plebiscit Slováků a Rusínů.

Kobr

AMZV ČR, TD 1938, č. 1 067. Prepis originálu, strojopis.

¹ Dňa 21. 9. 1938 maďarská vláda zadržala všetky česko-slovenské lode a člny na maďarskom úseku Dunaja. Išlo o 40 lodí a člnov. Na protest česko-slovenskej vlády v Budapešti a v Medzinárodnej dunajskej komisii 29. 9. časť z nich bola uvoľnená, ale 3 parníky a 14 člnov naložených medenou rudou aj ďalej maďarské orgány zadržovali. AMZV ČR, PrS, kart. 60, fasc. 6, č. 145 036. Aide-mémoire pre česko-slovenskú delegáciu v Komárne z 11. 10. 1938.

² J. Rátz.

39

5. október, 12.13, Budapešť. Telegram prijatý: 13.45, vyhotovený: 14.10.

Správa česko-slovenského vyslanca M. Kobra, v ktorej vzhľadom na maďarské vnútropolitické pomery navrhuje urýchléné začatie rokovaní medzi Č-SR a Maďarskom.